2024/1438

24.5.2024 г.

# ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1438 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**от 14 май 2024 година**

**за изменение на Директива 2001/110/ЕО на Съвета относно меда, Директива 2001/112/ЕО на Съвета относно сокове от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека, Директива 2001/113/ЕО на Съвета относно плодови конфитюри, желета и мармалади и подсладено пюре от кестени, предназначени за консумация от човека, и Директива 2001/114/ЕО на Съвета относно определени частично или напълно дехидратирани консервирани млека, предназначени за консумация от човека**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) В съответствие с целите, определени в съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“, Комисията прие съобщение на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия „От фермата до трапезата“ за справедлива, здравословна и екологосъобразна продоволствена система“ (стратегия „От фермата до трапезата“), в което обяви мерки за по-здравословна и по-устойчива продоволствена система на Съюза. С някои от тези мерки Комисията се стреми, *inter alia*, да стимулира промяната на състава на продуктите на храни с високо съдържание на захари и да улесни преминаването към здравословно и устойчиво хранене. Освен това, за да се даде възможност на потребителите да вземат информирани, здравословни и устойчиви решения относно консумираните от тях храни, Комисията обяви възможното разширяване на обхвата на изискването за задължително посочване на произхода или мястото, от което идват някои продукти, като същевременно се вземат под внимание всички аспекти на въздействието върху вътрешния пазар.

(2) В Директива 2001/110/ЕО на Съвета ([3]) се установяват определения, наименования, общи правила относно изискванията за състава и качеството и етикетирането, свързани с меда.

(3) С оглед на тясната връзка между качеството на меда и неговия произход и необходимостта да се избегне заблуждаването на потребителите относно качеството на продукта в Директива 2001/110/ЕО се определят правила относно етикетирането за целите на обозначаването на произхода с оглед на това къде е бил добит медът. По-специално в член 2, точка 4 от същата директива се изисква върху етикета да се посочват държавата или държавите на произход, в които е бил добит медът, и се предвижда, че ако медът произхожда от повече от една държава членка или трета държава, задължителното указание за държавите на произход може да бъде заменено от едно от следните указания, по целесъобразност: „смес от видове мед с произход от ЕС“, „смес от видове мед с произход извън ЕС“, „смес от видове мед с произход от ЕС и извън него“. Приетите от държавите членки разнородни правила на тази основа може да са довели до заблуждаване на потребителите и може да са възпрепятствали функционирането на вътрешния пазар.

(4) Поради особения интерес, който потребителите проявяват към географския произход на меда, и с оглед на заложената в стратегията „От фермата до трапезата“ цел за насърчаване на потребителите да вземат информирани решения, включително относно произхода на своята храна, и в интерес на запазването на ефективното функциониране на вътрешния пазар в целия Съюз чрез хармонизиране на правилата за етикетиране, е целесъобразно да се извърши преразглеждане на правилата за етикетирането на произхода на меда. В настоящата директива следва да се изисква, като стандартно правило, държавата или държавите на произход да бъдат посочени върху етикета в низходящ ред заедно с процента на всеки произход, в случай на смеси, с допустимо отклонение от 5 % за всеки отделен дял в сместа, изчислен въз основа на документацията за проследимост на оператора.

([1]) ОВ C, C/2023/881, 8.12.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/881/oj.
([2]) Позиция на Европейския парламент от 10 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 24 април 2024 г.
([3]) Директива 2001/110/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно меда (ОВ L 10, 12.1.2002 г., стр. 47).

(5) Въпреки това, за да се гарантира известна гъвкавост, държавите членки следва да могат да предвидят, че в случай на смеси от мед с повече от четири различни държави на произход е разрешено да се посочват по отношение на процента само четирите най-големи дяла, ако взети заедно представляват повече от 50 % от общото количество. Останалите държави на произход, според случая, следва да бъдат посочени в низходящ ред, в случаите, когато се прилага стандартното правило. Такава гъвкавост не възпрепятства свободното движение на мед, етикетиран в съответствие със стандартното правило, тъй като стандартното правило предвижда да бъде предоставяна по-пълна информация за потребителите. От връзката между стандартното правило и този гъвкав подход следва, че в случай на повече от четири държави на произход, когато дяловете на петата или следващите държави на произход са идентични с този на четвъртата, не е възможно да се посочат само четирите най-големи дяла и следователно следва да се прилага стандартното правило.

(6) Поради по-малкия размер на опаковки, съдържащи само единична порция мед от 30 g или по-малко, и произтичащите от това технически трудности е целесъобразно да се предвиди, в случай на смеси от мед, вместо пълното наименование на държавите на произход да се използва стандартизиран и международно известен код, а именно международния стандарт ISO 3166, който определя международно признати буквени кодове за целите на обозначаването на държавите. По-специално използването на двубуквения код, препоръчан от Международната организация по стандартизация като код с общо предназначение, е подходящо за преодоляване на техническите трудности, произтичащи от по-малкия размер на опаковките.

(7) В координирания план на Комисията за контрол на автентичността на меда (2015—2017 г.) и координираното действие на ЕС „От кошерите“ (2021—2022 г.) се подчертава, че за голям процент от меда, пуснат на пазара на Съюза, съществуват съмнения, че е подправен. Необходимо е да се гарантира наличието на хармонизирани методи за анализ, за откриване на подправяне на мед, произвеждан и предлаган на пазара в Съюза. Поради това на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на разработването на такива единни методи в допълнение на съществуващите изпълнителни правомощия, посочени в член 4, параграф 1 от Директива 2001/110/ЕО. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([4]). Целесъобразно е да се определи конкретен краен срок за упражняването на тези правомощия.

(8) Някои топлинни обработки могат да доведат до разграждане на съставните елементи на меда, по-специално ензимите. Поленът, който е ключов елемент на меда и предоставя връзка към ботаническия му произход, може да даде указание за географския произход на меда. С цел да се гарантират лоялни търговски практики и да се защитят интересите на потребителите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) по отношение на критериите за определяне на цветния, растителния или географския произход на меда и за да се гарантира, че медът, който се пуска на пазара, е в съответствие с Директива 2001/110/ЕО, по-специално за да се избегне деактивирането на ензимите и да се гарантира, че поленът няма да бъде отстранен в значителна степен.

(9) За да се защити интересът на потребителите, да се ограничат във възможно най-голяма степен измамите, свързани с подправени продукти, които не отговарят на наименованието „мед“, да се даде възможност за проверка на предоставената информация относно произхода и качеството на меда и да се осигури максимална прозрачност, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на въвеждането на изисквания за проследимост, които да гарантират наличието и достъпа до съществена информация относно произхода на меда, включително държавата на произход във веригата на доставки на Съюза — от добиващия производител или вносителя до потребителите. Необходими са хармонизирани изисквания за проследимост на меда, произвеждан и внасян в Съюза, за да се даде възможност на компетентните органи на държавите членки да проследят цялата верига на доставки обратно поне до първата стъпка в границите на Съюза. Тези правила не следва да увеличават административната тежест за производителите, а следва да улеснят потребителите и надзорните органи при проследяването на целия път на меда от добиването до бутилирането в Съюза. Следователно чрез новите изисквания за проследимост на меда следва да се гарантира точна информация относно произхода на меда и автентичността му в неговата верига на доставки. Комисията следва да извърши проучване за осъществимост с оглед на въвеждането на система за проследяване и с цел да се формулират най-подходящите изисквания, *inter alia* относно анализ на наличните цифрови решения или методи, включително, когато е целесъобразно, уникален идентификационен код или подобни техники.

([4]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(10) При приемането на тези делегирани актове от особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ([5]). По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(11) За да се подпомогне Комисията с най-добрия наличен технически експертен опит, следва да се създаде платформа. Платформата следва, *inter alia*, да даде препоръки за система на Съюза за проследяване, която да осигурява наличието и достъпа до съществена информация относно произхода на меда, включително, когато е целесъобразно, държавата на произход, годината на производство, уникалния идентификатор на производителя във веригата на доставки в Съюза — от добиващия производител или вносителя до потребителя. Тя следва също така да подкрепи бъдещото създаване на референтна лаборатория на Съюза за меда с цел подобряване на контрола и разкриване на подправяне на меда чрез хармонизирани методи и систематично изпитване на меда, като се използват всички най-нови методи за изпитване, за да се докажат автентичността и качеството на меда.

(12) В Директива 2001/112/ЕО на Съвета ([6]) се определят съществените изисквания, които трябва да се изпълняват по отношение на производството, състава и етикетирането на сокове от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека, с цел да се защитят интересите на потребителите и да се способства за свободното движение на тези продукти.

(13) През 2012 г. Директива 2001/112/ЕО беше изменена с Директива 2012/12/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([7]) с цел да се отразят новите правила относно разрешените съставки, като тези, свързани с добавянето на захари, които вече не са разрешени в соковете от плодове. Предвид тази промяна на изискванията за състава на соковете от плодове отрасълът за сокове от плодове можеше да използва, само за срок от една година, указание, с което се посочва, че соковете от плодове не съдържат добавени захари, така че потребителите да бъдат информирани и да им бъде дадена възможност да правят незабавно ясно разграничение между сокове от плодове и някои други сходни продукти по отношение на добавянето на захари в продуктите. Този кратък период от време се оказа недостатъчен, за да се предостави на потребителите информация, че след въвеждането на новите правила за разрешените съставки добавянето на захар в соковете от плодове вече не е разрешено. В съответствие с част II, точка 2, пето тире от приложение I към Директива 2001/112/ЕО, нектари от плодове, несъдържащи нито добавени захари, нито подсладители, могат да бъдат обозначени с хранителната претенция „без добавени захари“ или всяка претенция, която може да има същото значение за потребителя, придружена от текста „съдържа естествени захари“. В резултат на това за някои потребители и здравни специалисти все още не е ясно, че соковете от плодове, за разлика от нектарите от плодове, не могат да съдържат добавени захари. Това може да е подвело потребителите, както сочат проучванията, че когато трябва да се направи избор между няколко продукта с идентичен или много сходен хранителен състав, ще бъде предпочетен продуктът, обозначен с хранителна претенция.

(14) Ето защо, като се има по-специално предвид, че потребителите са все по-наясно със здравословните проблеми, свързани с консумацията на захари, е целесъобразно правилата за използване на указания във връзка със захарите при соковете от плодове да бъдат преразгледани, за да се позволи на потребителите да вземат информирани решения. Поради това е целесъобразно да се установи специално правило за доброволното използване на указание, което да посочва, че соковете от плодове съдържат само естествени захари. Такова указание, предназначено да посочва характеристиките на соковете от плодове, произтичащи от определението на сокове от плодове в Директива 2001/112/ЕО и от разрешените съставки на соковете от плодове, посочени в нея. С въвеждането на такова указание се предоставя вярна и точна информация на потребителите в съответствие с целите те да се информират за хранителните характеристики на продуктите и да се улесни разграничаването между соковете от плодове, от една страна, и нектарите от плодове, от друга страна, и да се даде възможност на потребителите да направят информиран избор.

(15) В резултат на техническия прогрес са разработени или се разработват нови техники за обработка за частично или пълно отстраняване на естествените захари в сокове от плодове и сокове от плодове на база концентрат, за да се задоволи нарастващото търсене от страна на потребителите на продукти с по-ниско съдържание на захар. Такива продукти могат да бъдат предлагани на пазара в Съюза, доколкото те отговарят на цялото приложимо законодателство. Тези продукти обаче са получени чрез прилагане на обработка, която не е една от разрешените обработки, изброени в част II, точка 3 от приложение I към Директива 2001/112/ЕО и общото им съдържание на захар, е по-ниско от това на сока, извлечен от плода. Поради това те не могат да носят наименованието „сок от плодове“, „концентриран сок от плодове“ или „сок от плодове на база концентрат“.

([5]) ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

([6]) Директива 2001/112/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно соковете от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека (ОВ L 10, 12.1.2002 г., стр. 58).

([7]) Директива 2012/12/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 април 2012 г. за изменение на Директива 2001/112/ЕО на Съвета относно соковете от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека (ОВ L 115, 27.4.2012 г., стр. 1).

(16) Такива продукти се предлагат все по-широко на пазара на Съюза. За да се улесни пускането на вътрешния пазар на тези продукти и да се предвиди възможност за промяна на състава на продуктите и за иновации и без да се засяга приложимото право на Съюза, следва да се създаде нова категория продукти за сокове от плодове, чиито естествени захари са били намалени, като същевременно са запазени другите основни физични, химични, органолептични и хранителни характеристики на сок със средно добро качество, произведен от същите плодове. Следва да бъде възможно за тези продукти да носят наименованието „сок от плодове с намалено съдържание на захар“, „сок от плодове с намалено съдържание на захар на базата на концентрат“ или „концентриран сок от плодове с намалено съдържание на захар“. За да се гарантира съответствие с Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([8]), намаляването на съдържанието на захар следва да бъде най-малко 30 % в сравнение със сок със средно добро качество, сок от плодове на база концентрат и концентриран сок от плодове, от които съответно е произведен. Следователно е подходящо в част I от приложение I към Директива 2001/112/ЕО да се включат тези нови категории продукти, както и да се определят правила относно разрешените съставки за тези продукти и относно разрешените обработки и вещества в част II на посоченото приложение. Както и при други видове сокове от плодове, използването на подсладители или добавянето на съставки с подслаждащи свойства не следва да се разрешава за тези нови категории продукти.

(17) В съответствие с приложение I към Директива 2001/112/ЕО нектарите от плодове могат да съдържат добавени захари, мед, или и двете. За да се подпомогнат производството и предлагането на пазара на плодове, като същевременно се отчита необходимостта от стимулиране на промяната на състава на продуктите с цел намаляване на количеството захари, присъстващи в нектари от плодове, делът на захарите или меда, които могат да се добавят към нектари от плодове с естествена ниска киселинност и приятен вкус, следва да бъде намален.

(18) След транспонирането на настоящата директива производителите на новите категории сокове от плодове, а именно сок от плодове с намалено съдържание на захар, концентриран сок от плодове с намалено съдържание на захар и сок от плодове с намалено съдържание на захар на база концентрат, ще трябва да използват разрешените процеси по такъв начин, че крайният продукт да отговаря на характеристиките, изисквани от Директива 2001/112/ЕО. Въпреки това, за да се постигнат целите на Директива 2001/112/ЕО, изменена в това отношение с настоящата директива, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с определянето на правила относно физическите, химичните, органолептичните и хранителните характеристики на съответните продукти с намалено съдържание на захар, както и използването на разрешените процеси за намаляване количеството на захарите. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество*. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

(19) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на методите за анализ, за да се гарантира съответствието с характеристиките на състава на някои видове сокове от плодове, предлагани на пазара в Съюза. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.

(20) С оглед на целта на Зеления пакт и на стратегията „От фермата до трапезата“ за подпомагане на потребителите при вземането на информирани решения и с оглед на големия интерес на потребителите към етикетирането, посочващо произхода на храните, най-късно 36 месеца след влизането в сила на настоящата директива Комисията следва да представи доклад на Европейския парламент и на Съвета, съдържащ оценка на осъществимостта на различните възможности за етикетиране, посочващо държавата или държавите на произход, в които са събрани плодовете, използвани за производството на сок от плодове и пюре от плодове, придружен, ако е целесъобразно, от законодателно предложение.

(21) В част II, точка 3 от приложение I към Директива 2001/112/ЕО се регламентират разрешените обработки и вещества за сокове от плодове и някои сходни продукти. Протеинът от слънчогледово семе се използва във все по-голяма степен за директна консумация от човека и се е доказал като ефикасно средство за избистряне на сокове от плодове. За да се вземе предвид този допълнителен напредък, протеините от слънчогледово семе следва да се добавят в списъка на разрешените обработки и вещества.

([8]) Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския Парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно хранителни и здравни претенции за храните (ОВ L 404, 30.12.2006 г., стр. 9).

(22) Извлеченият от кокосови орехи сок се предлага и консумира все по-широко на пазара на Съюза. В съответствие с член 3, точка 2 от Директива 2001/112/ЕО официалното наименование на този продукт е „сок от кокосови орехи“. От друга страна, в международния стандарт, отразен в Общия стандарт на Codex за сокове и нектари от плодове (CXS 247-2005) се посочва, че наименованието „кокосова вода“ е синоним на „сок от кокосови орехи“, който се извлича директно от кокосови орехи, без да се изрязва кокосовата сърцевина. Поради това е целесъобразно „кокосова вода“ да се добави като конкретно наименование в приложение III към посочената директива. За да се гарантира, че конкретното наименование може да бъде лесно разбрано от всички потребители в Съюза, е целесъобразно да се предвиди възможност за използване на израза „кокосова вода“ на официалните езици на Съюза. Освен това, тъй като сокът от кокосови орехи от концентрат може да бъде получен чрез разтваряне на концентриран сок от кокосови орехи с питейна вода, е целесъобразно в приложение V към посочената директива да се определи минималната стойност по скалата на Брикс за този продукт.

(23) В Директива 2001/113/ЕО на Съвета ([9]) се определят съществените изисквания за производството, състава и етикетирането на плодови конфитюри, желета и мармалади и подсладено пюре от кестени, предназначени за консумация от човека.

(24) В член 2, точка 4 от Директива 2001/113/ЕО се предвижда задължително посочване върху етикета на съдържанието на захар, освен ако върху етикета не е посочена хранителна претенция по отношение на захарите. Това изискване надхвърля правилата, определени в Директива 90/496/ЕИО на Съвета ([10]), в която се предвиждаше, че включването на информация за хранителните стойности върху предварително опакованите храни се извършва на доброволен принцип, освен когато са обозначени с хранителна претенция, а в случай че хранителната претенция е по отношение на захарите, тя би следвало да включва количеството захари. Директива 90/496/ЕИО беше отменена и заменена с Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([11]). Съгласно този регламент разпоредбата за информацията за хранителните стойности върху опаковките вече е задължителна. Поради това в Директива 2001/113/ЕО вече не е необходима конкретна разпоредба относно посочването на захарите върху етикета и е целесъобразно тя да бъде заличена.

(25) С оглед на целта на Зеления пакт и на стратегията „От фермата до трапезата“ за подпомагане на потребителите при вземането на информирани решения и с оглед на големия интерес на потребителите към етикетирането, посочващо произхода на храните, най-късно 36 месеца след влизането в сила на настоящата директива Комисията следва да представи доклад на Европейския парламент и на Съвета, в който се дава оценка на осъществимостта на различните възможности за етикетиране, посочващо държавата или държавите на произход, в които са събрани плодовете, използвани за производството на плодови конфитюри, желета, мармалади и подсладено пюре от кестени, придружен, ако е целесъобразно, от законодателно предложение.

(26) В част I от приложение I към Директива 2001/113/ЕО се определя минималното количество плод, което се използва при производството на конфитюр, желе, конфитюр екстра качество или желе екстра качество. Употребяването на термините „конфитюр екстра качество“ и „желе екстра качество“ е предвидено за продукти, произвеждани с по-голямо количество плод в сравнение съответно с „конфитюр“ и „желе“. В част II от същото приложение се определя минималното съдържание на разтворимо сухо вещество тоест захари — естествено присъстващи в плодовете или добавени за тези продукти и, за да се вземат предвид съществуващите национални традиции при приготвянето на плодови конфитюри, желета и мармалади и подсладено пюре от кестени, на държавите членки се дава възможност да разрешават по-ниско минимално съдържание на разтворимо сухо вещество.

(27) Когато количеството плодове, използвани за производство на конфитюри и желета, се увеличава, количеството добавена захар, необходимо за достигане на минималното съдържание на разтворимо сухо вещество в тези продукти, се намалява. За да се стимулира производството на конфитюри и желета с по-голямо количество вложен плод и по този начин да се подпомогне пазарът на плодове, като се вземе предвид необходимостта от намаляване на количеството на свободни захари, минималното количество плодове, което трябва да се използва при производството на конфитюри и желета, определено в приложение I към Директива 2001/113/ЕО, следва да бъде увеличено. По същия начин, с цел да се помогне на потребителите да вземат по-информирани и здравословни решения относно консумираните от тях храни, е целесъобразно да се разреши използването на запазените наименования, определени в част I от посоченото приложение, за продукти, които са със съдържание на разтворимо сухо вещество, по-малко от 60 %, но отговарят на условията, приложими по отношение на определената в приложението към Регламент (ЕО) № 1924/2006 хранителна претенция „намалено съдържание на захар“.

([9]) Директива 2001/113/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно плодови конфитюри, желета и мармалади и подсладено пюре от кестени, предназначени за консумация от човека (ОВ L 10, 12.1.2002 г., стр. 67).

([10]) Директива 90/496/ЕИО на Съвета от 24 септември 1990 г. относно етикетирането за питателност на храните (ОВ L 276, 6.10.1990 г., стр. 40).

([11]) Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на Регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, Директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18).

(28) В приложение I към Директива 2001/113/ЕО терминът „мармалад“ е ограничен до конкретна смес от цитрусови плодове. В редица езици на Съюза обаче, макар определените в същото приложение правни наименования да са били използвани в търговията за обозначаване на продуктите, посочени в него, потребителите обикновено използват като взаимозаменяеми термините „мармалад“ и „конфитюр“ за обозначаване на конфитюри от плодове, различни от цитрусови плодове. За да се вземе предвид обичайната употреба от потребителите, когато такава употреба съществува, и като се има предвид, че хармонизираното наименование остава „конфитюр“, държавите членки следва да могат да разрешат на своя територия използването на термина „мармалад“ за наименованието на продукта „конфитюр“ за конфитюри от плодове, различни от цитрусови плодове. Следователно, за да се избегне объркване на потребителите, терминът „мармалад от цитрусови плодове“ — когато терминът „цитрусови плодове“ може да се замени с наименованието на използвания цитрусов плод или цитрусови плодове — следва да се използва в целия Съюз за продукта, определян досега като „мармалад“, с цел да се разграничат двете категории продукти. Следователно е целесъобразно съответно да се преразгледа Директива 2001/113/ЕО по отношение на наименованията на продуктите „мармалад“ и „мармалад от цитрусови плодове“.

(29) Въпреки това, в държава членка, която не се възползва от възможността за обозначаване на „конфитюра“ като „мармалад“, защото потребителите не използват тези термини като взаимнозаменяеми в тази държава членка, следва да продължи да бъде възможно, а в случай на мармалад от цитрусови плодове, който се произвежда от три или повече вида плодове — да се разреши на територията на тази държава членка употреба на обозначението „смесен мармалад от плодове“ или „мармалад от [x] вида плодове“, където x е броят на използваните плодове.

(30) В приложение II към Директива 2001/113/ЕО се изброяват допълнителните съставки, които може да бъдат използвани при производството на обхванати от посочената директива продукти. Сокът от цитрусови плодове може да бъде използван като подкисляващо вещество в конфитюр, конфитюр екстра качество, желе и желе екстра качество, получени от други видове плодове. В сравнение със сока, който не е от концентрат, сокът от плодове в неговата концентрирана форма е по-малко обемен и не толкова тежък за транспортиране, по-стабилен е, може да се съхранява по-дълго време и изисква по-малко консумация на електрическа енергия за изпаряване на водното съдържание при производството на крайния продукт конфитюр или желе. Следователно използването му при производството на конфитюр, конфитюр екстра качество, желе и желе екстра качество е по-надеждно от пресен сок от плодове. Поради това е целесъобразно да се уточни в приложението, че когато за определени сокове е разрешено да бъдат използвани в различните категории конфитюр, конфитюр екстра качество, желе и желе екстра качество, тези сокове могат да бъдат използвани в концентрирана форма.

(31) Употребата на хранителни добавки понастоящем е уредена в Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([12]), който съдържа специални разпоредби относно конфитюра и конфитюра екстра качество. Поради това е целесъобразно да бъде заличено четвъртото тире от приложение III, част Б, точка 1 към Директива 2001/113/ЕО и приложение II към нея да бъде съответно изменено.

(32) В Директива 2001/114/ЕО на Съвета ([13]) са установени определения и общи правила, регулиращи състава, производствените характеристики и етикетирането на определени консервирани млека.

(33) В точка 3 от приложение I към Директива 2001/114/ЕО са посочени разрешените обработки за частично или напълно дехидратирани консервирани млека. За да се отговори на променящите се нужди на потребителите, следва да се разреши обработка за намаляване на количеството на лактозата в млечните продукти. Освен това конкретното наименование за английския термин „evaporated milk“ в приложение II към посочената директива следва да бъде приведено в съответствие с международните стандарти, определени в стандарта на Codex за сгъстени млека (CXS 281-1971).

(34) Директиви 2001/110/ЕО, 2001/112/ЕО, 2001/113/ЕО и 2001/114/ЕО съдържат позовавания на отменени актове. Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([14]) беше отменена и заменена с Регламент (ЕС) № 1169/2011. Директива 89/107/ЕИО на Съвета ([15]) и Директива 95/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([16]) бяха отменени и заменени с Регламент (ЕО) № 1333/2008. Директива 98/83/ЕО на Съвета ([17]) беше отменена и заменена с Директива (ЕС) 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета ([18]). Следователно тези позовавания следва да бъдат заменени с позовавания на съответните разпоредби от регламенти (ЕС) № 1169/2011 и (ЕО) № 1333/2008 и Директива (ЕС) 2020/2184.

([12]) Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните (ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 16).

([13]) Директива 2001/114/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно някои частично или напълно дехидратирани консервирани млека, предназначени за консумация от човека (ОВ L 15, 17.1.2002 г., стр. 19).

([14]) Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. относно сближаването на законодателствата на държавите членки относно етикетирането, представянето и рекламата на храните (ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29).

([15]) Директива 89/107/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно хранителни добавки, разрешени за влагане в храни, предназначени за консумация от човека (ОВ L 40, 11.2.1989 г., стр. 27).

([16]) Директива 95/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 1995 г. относно добавките в храни, различни от оцветители и подсладители (ОВ L 61, 18.3.1995 г., стр. 1).

([17]) Директива 98/83/ЕО на Съвета от 3 ноември 1998 г. относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека (ОВ L 330, 5.12.1998 г., стр. 32).

([18]) Директива (ЕС) 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека (ОВ L 435, 23.12.2020 г., стр. 1).

(35) Следователно директиви 2001/110/ЕО, 2001/112/ЕО, 2001/113/ЕО и 2001/114/ЕО следва да бъдат съответно изменени.

(36) С цел да се позволи на държавите членки да приемат националните законови, подзаконови и административни разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, следва да се определи срок от 18 месеца за транспониране. С цел на операторите да се предостави достатъчно време, за да се приспособят към новите изисквания, тези национални разпоредби, транспониращи настоящата директива, следва да се прилагат едва след изтичането на 24 месеца от датата на влизане в сила на настоящата директива.

(37) С цел да бъдат отчетени интересите на икономическите оператори, които пускат на пазара или етикетират своите продукти в съответствие с изискванията, приложими преди прилагането на националните разпоредби, транспониращи настоящата директива, е необходимо да се установят целесъобразни преходни мерки. Ето защо настоящата директива следва да предвижда, че тези продукти може да продължават да бъдат предлагани на пазара за ограничен период от време, надхвърлящ срока за транспониране.

(38) Доколкото целта на настоящата директива, а именно да се изменят правилата на Съюза относно състава и етикетирането на меда, соковете от плодове, конфитюрите от плодове, желетата и мармаладите и някои частично или напълно дехидратирани консервирани млека, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на настоящата директива могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

*Член 1*

**Изменения на Директива 2001/110/ЕО**

Директива 2001/110/ЕО се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) уводното изречение се заменя със следното:

„Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета (*) се прилага за продуктите, определени в приложение I към настоящата директива, при следните условия:

(*) Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18).“;

б) точка 2 се заменя със следното:

„2. Наименованията на продуктите, посочени в приложение I, точки 2 и 3, се прилагат само за продуктите, които са определени в тях, и се използват в търговията, за да ги обозначават. Тези наименования могат да бъдат заменени с простото наименование „мед“, освен в случай на мед във восъчна пита, мед с восъчна пита и индустриален мед.

Въпреки това,

а) при етикетирането на индустриален мед изразът „предназначен за кулинарни цели“ се отбелязва в непосредствена близост до основното наименование на продукта;

б) с изключение на индустриалния мед тези наименования могат да бъдат допълнени с информация относно:

— цветния или растителен произход на меда, ако продуктът произлиза изцяло или основно от посочения източник и притежава органолептичните, физико-химичните и микроскопските характеристики на посочения произход;

— регионалния, териториалния или топографски произход на меда, ако продуктът произлиза изцяло от посочения източник;

— специфични критерии за качеството на меда.“;

в) точка 4 се заменя със следното:

„4. а) Страната на произход, където е бил добит медът, се посочва върху етикета. Ако медът произхожда от повече от една страна, страните на произход, където е бил добит медът, се посочват върху етикета в основното зрително поле в низходящ ред според техния дял от теглото, заедно с процента, който представлява всяка от тези страни на произход. Допуска се отклонение от 5 % за всеки отделен дял в сместа, изчислен въз основа на документацията за проследимост на оператора.

Държавите членки обаче могат да предвидят по отношение на меда, пуснат на пазара на тяхна територия, че когато броят на страните на произход в сместа от мед е повече от четири, а четирите най-големи представляват повече от 50 % от сместа, е разрешено да са посочени с процент само тези четири най-големи дяла, и че останалите страни на произход трябва да са посочени в низходящ ред без процент.

В случай на опаковки, съдържащи нетно количество мед по-малко от 30 грама, наименованията на страните на произход могат да бъдат заменени с двубуквен код в съответствие с последната версия на двубуквения код по международния стандарт ISO 3166-1, която е в сила;

б) данните, които се посочват съгласно буква а) от настоящата точка, се считат за задължителни данни по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1169/2011.“

2) Членове 3 и 4 се заменят със следното:

*„Член 3*

В случай на индустриален мед, контейнерите, опаковките и свързаната с продажбите документация ясно посочват цялостното наименование на продукта, както е определено в точка 3 от приложение I.

*Член 4*

Комисията може, като отчита международните стандарти и техническия напредък, да приема актове за изпълнение, за да установи методите за анализ, позволяващ да се проверява съответствието на меда с настоящата директива.

До 14 юни 2028 г. Комисията приема актове за изпълнение като отчита международните стандарти и техническия напредък, за да установи методите за анализ, позволяващ разкриване на подправяне на меда.

Актовете за изпълнение, посочени в настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 7, параграф 2.

До приемането на съответните актове за изпълнение за проверка на спазването на настоящата директива държавите членки използват, винаги когато е възможно, международно признати валидирани методи за анализ, като например методите, одобрени от Кодекс алиментариус.“

3) Вмъкват се следните членове:

*„Член 4а*

1. За целите на гарантиране на лоялни търговски практики и на защита на интересите на потребителите на Комисията се предоставят правомощия за приемане на делегирани актове в съответствие с член 6 за допълване на настоящата директива чрез определяне на следното:

а) критерия „основно“ по отношение на цветния или растителния произход на меда съобразно посоченото в член 2, точка 2, втора алинея, буква б), първо тире;

б) критериите за състава, за да се гарантира, че медът, с изключение на „индустриалния мед“, съгласно определението в точка 3 от приложение I, който се пуска на пазара като мед или се използва в продукт, предназначен за консумация от човека, не е бил нагрят или обработен, така че естествените ензими да са разрушени или значително деактивирани, като се вземе предвид индексът на инвертазата;

в) критериите за гарантиране и проверка, че поленът не е отстранен от меда и че абсолютното съдържание на полен и поленовият спектър не са променени в меда, с изключение на индустриалния мед, както е посочено в точка 3 от приложение I, когато е пуснат на пазара като мед или използван в продукт, предназначен за консумация от човека, като се вземат предвид съдържанието на полен, минималният размер на полена и размерът на филтърната мрежа;

г) минималното съдържание на полен в индустриалния мед след отстраняване на чужди неорганични или органични примеси;

д) методите и критериите за определяне на мястото, където е бил добит медът, и изискванията за проследимост на меда в целия Съюз — от добиващия производител или вносителя до потребителя.

Комисията приема делегираните актове, посочени в букви б) — д) от първа алинея до 14 юни 2029 г.

Преди да приеме тези делегирани актове, Комисията извършва проучвания за осъществимост. Проучването за осъществимост, което провежда Комисията, по отношение на първа алинея, буква д) включва анализ на наличните цифрови решения или методи, включително, когато е целесъобразно, уникален идентификационен код или подобни техники.

В делегираните актове, посочени в първа алинея, Комисията предвижда подходящи преходни мерки за продуктите, пуснати на пазара преди датата на прилагане на посочените делегирани актове.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 6 за изменение на приложение II с адаптиране на критериите за състава, изброени в същото приложение, към критериите, установени с делегираните актове, посочени в параграф 1, буква б) от настоящия член.

*Член 4б*

1. Създава се платформа, състояща се от следното:

а) представители на държавите членки, компетентните органи и определените лаборатории;

б) експерти, представляващи съответните заинтересовани страни по веригата на доставки на мед;

в) експерти, представляващи гражданското общество;

г) експерти, назначени в лично качество, които притежават доказани знания и опит в областите, попадащи в обхвата на настоящата директива;

д) експерти, които представляват академичните среди, включително университети, изследователски институти и други научни организации.

2. Платформата:

а) събира данни за методи за подобряване на контрола на автентичността на меда, по-специално методите за разкриването на подправяне на меда с оглед на евентуалното им хармонизиране;

б) предоставя препоръки за система на Съюза за проследяване с цел проследяване на меда обратно до добиващия производител или вносител;

в) предоставя препоръки относно евентуалната необходимост от актуализиране на критериите за състава и другите параметри за качество, определени в настоящата директива;

г) предоставя препоръки с оглед на създаването на референтна лаборатория на Съюза.

3. Платформата се председателства от Комисията. Комисията приема правила относно състава и методите на работа на платформата. Комисията може *ad hoc* да кани експерти със специфичен опит.“

4) Приложение I се изменя, както следва:

а) в точка 2, буква б), точка viii) се заличава;

б) в точка 3, третото тире се заменясъс следното:

„— да е бил прегрят, или

— да е получен чрез отстраняване на чужди органични или неорганични примеси по начин, по който съществено се намалява съдържанието на цветни полени.“

*Член 2*

**Изменения на Директива 2001/112/ЕО**

Директива 2001/112/ЕО се изменя, както следва:

1) Член 3 се изменя, както следва:

а) уводното изречение се заменя със следното:

„Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета (*) се прилага за продуктите, определени в приложение I към настоящата директива, при следните условия:

(*) Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18).“;

б) в точка 1 буква б) се заменя със следното:

„б) Като алтернатива на наименованията на продукти, посочени в буква а), приложение III предвижда списък със специфични наименования. Когато операторът използва наименованията, изброени в приложение III, част I, те се използват на езика и при условията, определени в същото приложение. По отношение на наименованията, изброени в приложение III, част II, държавите членки, в които продуктът се пуска на пазара, могат да предвидят тези наименования да се използват на един или повече от официалните езици на Съюза.“;

в) вмъква се следната точка:

„4. Указанието „соковете от плодове съдържат само естествени захари“ може да фигурира върху етикета в същото зрително поле като наименованието на продуктите, посочени в част I, точка 1 от приложение I.“;

г) точка 6 се заменя със следното:

„6. Без да се засяга член 22 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 за смеси от сокове от плодове на база на концентрат или сокове от плодове с намалено съдържание на захар на база на концентрат със за сокове от плодове и сокове от плодове с намалено съдържание на захар, както и за нектара от плодове, изцяло или частично получен от един или повече концентрати, етикетирането съдържа, в зависимост от случая, обозначението „от концентрат/и“ или „частично от концентрат/и“. Това обозначение трябва да бъде поставено съвсем близо до наименованието на продукта, да е с ясно видими букви и да изпъква добре на всякакъв фон.“

2) Член 6 се заменя със следното:

„*Член 6*

Само обработките и веществата, изброени в част II от приложение I, и суровините, които са в съответствие с приложение II, могат да се използват за производството на продуктите, определени в част I от приложение I. Освен това нектарите от плодове трябва да отговарят на разпоредбите на приложение IV.“

3) Член 7 се изменя, както следва:

а) единствената алинея се номерира като параграф 1;

б) добавят се следните параграфи:

„2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 7а за допълване на настоящата директива чрез определяне на правила относно физичните, химичните, органолептичните и хранителните характеристики на продуктите, изброени в приложение I, част I, точка 6, буква а), точка 6, буква б) и точка 7, и относно използването на разрешените процеси за намаляване на захарта, посочени в част II, точка 3 от посоченото приложение.

3. Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на методи за анализ, като отчита международните стандарти и техническия напредък, с цел проверка дали продуктите, изброени в приложение I, част I, точка 1, буква а), точка 1, буква б), точка 2, точка 6, буква а), точка 6, буква б) и точка 7, са в съответствие с настоящата директива.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 7б, параграф 2.

До приемането на съответните актове за изпълнение за проверка на спазването на настоящата директива държавите членки използват, винаги когато е възможно, международно признати валидирани методи за анализ, като например методите, одобрени от Кодекс алиментариус.“

4) Член 7а се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 7, параграф 1, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 28 октомври 2013 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 7, параграф 2, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 13 юни 2024 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.“;

б) в параграф 3 думите „член 7“ се заменят с думите „член 7, параграфи 1 и 2“;

в) в параграф 5 думите „член 7“ се заменят с думите „член 7, параграфи 1 и 2“.

5) Вмъкват се следните членове:

„*Член 7б*

1. Комисията се подпомага от Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите, създаден с член 58, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 178/2002, по отношение на член 7, параграф 3 от настоящата директива. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета (*) .

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011).

*Член 7в*

Не по-късно от 14 юни 2027 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, съдържащ оценка на осъществимостта на различните възможности за етикетиране, обозначаващи държавата или държавите на произход, в които са събрани плодовете, използвани за производството на сок от плодове и пюре от плодове. Този доклад е придружен, ако е целесъобразно, от законодателно предложение.

(*) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).“

6) Приложения I и III се изменят в съответствие с приложение I към настоящата директива.

7) В приложение IV, раздел I, двадесет и четвъртият ред относно „Дюли“ се заменя със следното: „Дюли (*Cydonia oblonga* L.) 50“.

8) В приложение V се добавя следният ред между редовете относно „Касис“ и „Грозде“:

| | | |
|---|---|---|
| „Кокосов орех (*) | *Cocos nucifera* L. | 4,5“ |

*Член 3*

**Изменения на Директива 2001/113/ЕО**

Директива 2001/113/ЕО се изменя, както следва:

1) Член 2 се изменя, както следва:

а) уводното изречение се заменя със следното:

„Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета (*) се прилага за продуктите, определени в приложение I към настоящата директива, при следните условия:

(*) Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18).“;

б) в точка 2 се добавя следната алинея:

„Чрез дерогация от първа алинея държавите членки, които не разрешават употребата на термините „мармалад“ и „мармалад екстра качество“ за наименования на продуктите „конфитюр“ и „конфитюр екстра качество“, както е предвидено в приложение I, част I, първо и второ тире, могат да разрешат на своя територия употреба на обозначението „смесен мармалад от плодове“ или „мармалад от [x] вида плодове“, където x е броят на плодовете в случай на мармалад от цитрусови плодове, произведен от три или повече вида плодове.“;

в) точка 4 се заличава;

г) точка 5 се заменя със следното:

„5. Данните, посочени в точка 3, се разполагат на едно зрително поле с наименованието на продукта и са написани по ясен и разбираем начин.“

д) точка 6 се заличава.

2) Член 4 се заменя със следното:

„*Член 4*

Само съставките, изброени в приложение II, и суровините, които отговарят на изискванията на приложение III, могат да бъдат използвани при производството на продуктите, определени в приложение I.“

3) Добавя се следният член:

„*Член 6а*

Не по-късно от 14 юни 2027 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, съдържащ оценка на осъществимостта на различните възможности за етикетиране на обозначението на държавата или държавите на произход, в които са събрани плодовете, използвани за производството на плодови конфитюри, желета, мармалади от цитрусови плодове и подсладено пюре от кестени. Този доклад е придружен, ако е целесъобразно, от законодателно предложение.“

4) Приложение I се изменя в съответствие с приложение II към настоящата директива

5) Приложение II се изменя, както следва:

а) второ до шесто тире се заменят със следното:

„— сок от плодове, независимо дали е концентриран или не: само в конфитюр,

— сок от цитрусови плодове, независимо дали е концентриран или не: в продукти, получени от друг вид плод: само в конфитюр, конфитюр екстра качество, желе и желе екстра качество,

— сок от червени плодове, независимо дали е концентриран или не: само в конфитюр и конфитюр екстра качество, произведени от шипки, ягоди, малини, цариградско грозде, френско грозде, сливи и ревен,

— сок от червено цвекло, независимо дали е концентриран или не: само в конфитюр и желе, произведени от ягоди, малини, цариградско грозде, френско грозде и сливи,

— етерични масла от цитрусови плодове: само в мармалад от цитрусови плодове и желе-мармалад;“;

б) добавя се следното тире:

„— добавки в храните, разрешени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета (*) .

(*) Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните, (ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 16).“

6) В приложение III, част Б, точка 1 четвъртото тире се заличава.

*Член 4*

**Изменения на Директива 2001/114/ЕО**

Директива 2001/114/ЕО се изменя, както следва:

1) В член 3 уводното изречение се заменя със следното:

„Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета (*) се прилага за продуктите, определени в приложение I към настоящата директива, при следните условия:

(*) Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18).“

2) Приложение I се изменя, както следва:

а) в точка 3 се добавя следната буква:

„г) Намаляване на съдържанието на лактоза чрез превръщането ѝ в глюкоза и галактоза. Измененията на състава на млякото в резултат на обработката се допускат само ако са указани върху опаковката на продукта с незаличими букви, така че да могат да бъдат лесно видяни и прочетени. Тези обозначения не засягат задължението за посочване на хранителната информация върху етикета, определено с Регламент (ЕС) № 1169/2011. Държавите членки могат да ограничават или забраняват посочените в настоящата буква изменения в състава на млякото.“;

б) в точка 4 се добавят следните букви:

„в) Разрешени ензими в храните в съответствие с Регламент (ЕО) № 1332/2008 на Европейския парламент и на Съвета (*) .

г) Разрешени добавки в храните в съответствие с Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета (**) .

(*) Регламент (ЕО) № 1332/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно ензимите в храните и за изменение на Директива 83/417/ЕИО на Съвета, Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета, Директива 2000/13/ЕО, Директива 2001/112/ЕО на Съвета и Регламент (ЕО) № 258/97 (ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 7).

(**) Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно добавките в храните, (ОВ L 354, 31.12.2008 г., стр. 16).“

3) В приложение II буква а) се заменя със следното:

„а) Английският термин „evaporated milk“ означава продуктът, определен в приложение I, точка 1, буква б).“

*Член 5*

**Транспониране**

1. Държавите членки приемат и публикуват най-късно до 14 декември 2025 г. законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Те прилагат тези мерки от 14 юни 2026 г.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

*Член 6*

**Преходни мерки**

Продукти, които са пуснати на пазара или етикетирани преди 14 юни 2026 г. в съответствие с директиви 2001/110/ЕО, 2001/112/ЕО, 2001/113/ЕО и 2001/114/ЕО, могат да продължат да се предлагат на пазара до изчерпване на количествата.

*Член 7*

**Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

*Член 8*

**Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 14 май 2024 година.

| *За Европейския парламент* | *За Съвета* |
|---|---|
| *Председател* | *Председател* |
| R. METSOLA | H. LAHBIB |

*ПРИЛОЖЕНИЕ I*

Приложения I и III към Директива 2001/112/ЕО се изменят, както следва:

1) Приложение I се изменя, както следва:

а) в част I, точка 1, буква б) първият параграф се заменя със следното:

„Продукт, получен чрез разреждане на концентриран сок от плодове, определен в точка 2, с питейна вода, която отговаря на критериите, установени в Директива (ЕС) 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета (*) .

(*) Директива (ЕС) 2020/2184 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека (ОВ L 435, 23.12.2020 г., стр. 1).“;

б) в част I се добавят следните точки:

„6. а) Сок от плодове с намалено съдържание на захар

Продуктът, получен от сок от плодове, определен в точка 1, буква а), при който най-малко 30 % от количеството на естествените захари е било отстранено посредством процес, разрешен при условията, определени в точка 3 от част II, при който се запазват всички други съществени физични, химични, органолептични и хранителни характеристики на сок със средно добро качество, произведен от същия плод.

Сокът от плодове с намалено съдържание на захар може да бъде получен чрез смесване на сок от плодове с намалено съдържание на захар със сок от плодове, плодово пюре или и двете.

б) Сок от плодове с намалено съдържание на захар на база концентрат

Продуктът, получен от сок от плодове на база концентрат, определен в точка 1, буква б), при който най-малко 30 % от количеството на естествените захари е било отстранено посредством процес, разрешен при условията, определени в точка 3 от част II, при който се запазват всички други съществени физични, химични, органолептични и хранителни характеристики на сок със средно добро качество, произведен от същия плод, или продуктът, получен чрез с разреждане на сок от плодове с намалено съдържание на захар на база концентрат, както определено в точка 7, с питейна вода, отговаряща на критериите, определени в Директива (ЕС) 2020/2184.

Сокът от плодове с намалено съдържание на захар на база концентрат може да бъде получен чрез смесване на сок от плодове с намалено съдържание на захар на база концентрат с един или повече от следните продукти: сок от плодове, сок от плодове на база на концентрат, сок от плодове с намалено съдържание на захар, концентрирано плодово пюре и плодово пюре.

7. Концентриран сок от плодове с намалено съдържание на захар

Продуктът, който е получен от концентриран сок от плодове, съгласно определението в точка 2, при който най-малко 30 % от количеството на естествените захари е било отстранено посредством процес, разрешен при условията, определени в част II, точка 3, при който се запазват всички други съществени физични, химични, органолептични и хранителни характеристики на сок със средно добро качество, или продуктът е получен от сок от плодове с намалено съдържание на захар, съгласно определението в точка 6, буква а), чрез отстраняване с механични методи на определена част от водното му съдържание. Когато продуктът е предназначен за директна консумация, се отстраняват най-малко 50 % от водното съдържание.“

в) част II се изменя, както следва:

i) точка 2 се изменя, както следва:

— второто тире се заменя със следното:

„— добавки в храните, разрешени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1333/2008; не са разрешени обаче подсладители за производството на продуктите, изброени в част I от настоящото приложение, с изключение на нектарите от плодове;“

— третото тире се заменя със следното:

„— за сокове от плодове, сокове от плодове на база концентрат, концентрирани сокове от плодове, сокове от плодове с намалено съдържание на захар, сокове от плодове с намалено съдържание на захар на базата на концентрат и концентриран сок от плодове с намалено съдържание на захар: възстановени аромат, пулп и клетки“;

— петото тире се заменя със следното:

„— за нектари от плодове: възстановени аромат, пулп и клетки; захари и/или мед в количество, не по-голямо от 20 % от общото тегло на крайните продукти, посочени в приложение IV, част I, 15 % от общото тегло на крайните продукти, посочени в приложение IV, част II и 10 % от общото тегло на крайните продуктите, посочени в приложение IV, част III; и/или подсладители.

Претенция, че в нектар от плодове не са били добавени захари, както и всяка претенция, която би могла да има същото значение за потребителя, може да се направи единствено в случаите, когато продуктът не съдържа добавени моно- или дизахариди или друга храна, използвана заради подслаждащите ѝ качества, включително подсладители, както са определени в Регламент (ЕО) № 1333/2008. Когато се прави такава претенция, върху етикета се поставя и следното обозначение: „съдържа естествени захари““;

— седмото тире се заменя със следното:

„— за продуктите, определени в част I, точки 1—7, с цел да се регулира киселият вкус: лимонов сок и/или сок от зелени лимони, и/или концентриран лимонов сок, и/или концентриран сок от зелени лимони в количество до 3 g на литър сок, изразено като безводна лимонена киселина“;

— добавя се следното тире:

„— за сокове от плодове с намалено съдържание на захар и сокове от плодове с намалено съдържание на захар на базата на концентрат: вода до степента, която е строго необходима за възстановяване на загубата на вода поради процеса на намаляване на захарта.“;

ii) точка 3 се изменя, както следва:

— тринадесето тире се заменя със следното:

„— растителни протеини, извлечени от пшеница, грах, картофи или слънчогледово семе за избистряне.“;

— добавя се следното тире:

„— само за сокове от плодове с намалено съдържание на захар и сокове от плодове с намалено съдържание на захар на база концентрат и концентрирани сокове от плодове с намалено съдържание на захар: процеси за намаляване на количеството естествени захари до степен, в която се запазват всички други съществени физични, химични, органолептични и хранителни характеристики на сок със средно добро качество, произведен от същите плодове, от които се произвеждат конкретно: филтриране върху мембрана и предизвикана от дрожди ферментация.“

2) Приложение III се заменя със следното:

*„ПРИЛОЖЕНИЕ III*

**ОСОБЕНИ НАИМЕНОВАНИЯ ЗА НЯКОИ ПРОДУКТИ, ПОСОЧЕНИ В ПРИЛОЖЕНИЕ I**

I. Особени наименования, които може да бъдат използвани единствено на езика на наименованието

а) „vruchtendrank“: за нектарите от плодове;

б) „Süßmost“ може да се използва само в съчетание с наименованията „Fruchtsaft“ или „Fruchtnektar“:

i) за нектари от плодове, получени изключително от сокове от плодове, концентрирани сокове от плодове или от смес от тези два вида продукти, които не могат да се консумират в това състояние поради високата им естествена киселинност;

ii) за сокове от плодове, получени от ябълки или круши, ако се налага, с добавени ябълки, но без добавени захари;

в) „succo e polpa“ или „sumo e polpa“: за нектари от плодове, получени изключително от плодово пюре и/или концентрирано плодово пюре;

г) i) „æblemost“: синоним на сок от ябълки;

ii) „æblemost fra koncentrat“: синоним на сок от ябълки на база концентрат;

д) i) „sur … saft“, допълнено с указание (на датски език) за използвания плод: за соковете без добавени захари, получени от касис, череши, червено френско грозде, бяло френско грозде, малини, ягоди или плодове на бъз,

ii) „sød … saft“ или „sødet … saft“, допълнено с указание (на датски език) за използвания плод: за соковете, получени от този плод, с добавени повече от 200 g захари на литър;

е) „äppelmust/äpplemust“: синоним на сок от ябълки;

ж) „mosto“: синоним на сок от грозде;

з) „smiltsērkšķu sula ar cukuru“ или „astelpaju mahl suhkruga“, или „słodzony sok z rokitnika“: за сокове, получени от плодове на ракитник, съдържащи не повече от 140 g добавена захар на литър.

II. Конкретни наименования, които могат да се използват на един или повече от официалните езици на Съюза

а) „кокосова вода“, за продукта, който се извлича директно от кокосовите орехи, без да се изрязва кокосовата сърцевина, като синоним на сок от кокосови орехи.“

*ПРИЛОЖЕНИЕ II*

Приложение I към Директива 2001/113/ЕО се изменя, както следва:

1) Част I се изменя, както следва:

а) първо и второ тире се заменят със следното:

„— „Конфитюр“ е смес, доведена до необходимата степен на сгъстяване (желиране), получена от захари, пулп и/или пюре от един или повече видове плодове и вода. Конфитюр от цитрусови плодове може да се получи и от цели плодове, нарязани на ивици и/или резени.

Въпреки това, за да се вземат предвид термините, обикновено използвани от потребителите, държавите членки могат да разрешат на своя територия терминът „мармалад“ да се използва за наименованието на продукта „конфитюр“, освен в случая на конфитюр от цитрусови плодове.

Количеството пулп и/или пюре, което се влага в производството на 1 000 g готов продукт, не трябва да е по-малко от:

— 450 g като общо правило,

— 350 g за френско грозде, калина, зърнастец, касис, шипки и дюли,

— 180 g за джинджифил,

— 230 g за плодове на кашу,

— 80 g за плод от пасифлора.

— „Конфитюр екстра качество“ е смес, доведена до необходимата степен на сгъстяване (желиране), получена от захари, неконцентриран плодов пулп от един или повече видове плодове и вода. Конфитюр екстра качество от шипки и конфитюр екстра качество от безсеменни малини, къпини, касис, боровинки и френско грозде може да се получи изцяло или частично от неконцентрирани пюрета от съответните плодове. Конфитюр екстра качество от цитрусови плодове може да се получи и от цели плодове, нарязани на ивици и/или резени.

Въпреки това, за да се вземат предвид термините, обикновено използвани от потребители, държавите членки могат да разрешат на своя територия използването на термина „мармалад екстра качество“ за наименованието на продукта „конфитюр екстра качество“, освен в случая на конфитюр екстра качество от цитрусови плодове.

При производството на конфитюр екстра качество не се допуска плодовете ябълка, круша, слива с неотделяща се костилка, пъпеш, диня, грозде, тиква, краставица и домат да се използват в смес с други плодове.

Количеството пулп, което се влага в производството на 1 000 g готов продукт, не трябва да е по-малко от:

— 500 g като общо правило,

— 450 g за френско грозде, калина, зърнастец, касис, шипки и дюли,

— 280 g за джинджифил,

— 290 g за плодове на кашу,

— 100 g за плод от пасифлора.“;

б) петото и шестото тире се заменят със следното:

„— „Мармалад от цитрусови плодове“ е смес, получена от вода, захари и един или повече от следните продукти, получени от цитрусови плодове: пулп, пюре, сок, кора и водни екстракти, доведена до необходимата степен на сгъстяване (желиране). В наименованието на продукта „мармалад от цитрусови плодове“ терминът „цитрусови плодове“ може да бъде заменен с наименованието на вложените цитрусови плодове.

Количеството цитрусов плод, което се влага в производството на 1 000 g готов продукт, не трябва да е по-малко от 200 g, от които най-малко 75 g. трябва да са получени от ядивната част на плода (ендокарп).

— Наименованието „желе-мармалад“ може да се използва за продукт, определен като мармалад от цитрусови плодове, който не съдържа неразтворими вещества, при което се допускат незначителни количества фино раздробени кори от плода.“

2) Част II се заменя със следното:

„II. Показателят „сухо вещество“ за продуктите, дефинирани в част I, определен рефрактометрично, изразен в проценти, трябва да бъде не по-малко от 60 %, с изключение на тези продукти, които отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета (*) по отношение на намалено съдържание на захар и тези, при които захарите са изцяло или частично заменени с подсладители.

Без да се засяга член 17, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1169/2011, държавите членки могат, с оглед да вземат под внимание определени конкретни случаи, да разрешат запазените наименования на продуктите, дефинирани в част I, които са със съдържание на разтворимо сухо вещество под 60 %.

(*) Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно хранителни и здравни претенции за храните (ОВ L 404, 30.12.2006 г., стр. 9).“